

POSTANOWIENIE

Dnia 26 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki

w sprawie **M. D.**
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 26 czerwca 2025 r.,
wniosku obrońcy skazanego o wyłączenie sędziego,
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.

postanowił:

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego R.W. od udziału w
rozpoznaniu sprawy o sygnaturze akt III KK 240/25.**

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 14 maja 2025 r. obrońca skazanego, na podstawie art. 41 § 1 k.p.k., wniósł o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego R.W. od udziału w rozpoznaniu sprawy kasacyjnej o sygn. akt III KK 240/25.

Podstawę swego wniosku jego autor upatruje w tym, że SSN R.W. został powołany na urząd sędziego Sądu Najwyższego z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa (dalej jako KRS) w składzie określonym ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3), przy czym pierwotnie powołano go na stanowisko sędziego w Izbie Dyscyplinarnej, a następnie przeniesiono tego sędziego do orzekania w Izbie Karnej. We wniosku krytycznie oceniono postawę wskazanego

sędziego w związku z orzekaniem w ramach Izby Dyscyplinarnej oraz podniesiono, że SSN R.W. był pierwotnie prokuratorem i wywodzi się z jednostki, która wywiodła akt oskarżenia w sprawie, jak również to, że ma on być związany „więzami koleżeńskimi i lojalnościowymi” z prokuratorami prokuratur krakowskich i Prokuratury Krajowej. Nadto we wniosku wywiedziono, że w kasacji obrońcy sformułowany został m.in. zarzut polegający na naruszeniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. z uwagi na nienależytą obsadę sądu w związku z udziałem w składzie sędziego powołanego na urząd sędziego w następstwie wniosku KRS ukształtowanej w trybie wspomnianej ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. W ocenie obrońcy wszystkie powyższe okoliczności przemawiają za wyłączeniem SSN R.W. od rozpoznania przedmiotowej sprawy kasacyjnej.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Wniosek zasługuje na uwzględnienie, za czym przemawia jego argumentacja.

Sędzia Sądu Najwyższego R.W. został powołany na urząd sędziego Sądu Najwyższego z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa w składzie określonym wspomnianą ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. Na wadliwość tej procedury wielokrotnie wskazywano w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w tym w uchwale połączonych Izb Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., czy też uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22.

Przepis art. 41 § 1 k.p.k. musi być interpretowany w taki sposób, aby gwarantować stronie prawo do rozpoznania sprawy przez niezależny i bezstronny sąd ustanowiony ustawą. Uwzględnić więc należy to, czy rozpoznanie sprawy przez określonego sędziego będzie stanowiło o realizacji standardu niezależności i bezstronności, który jest gwarantowany przez przepisy art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 6 ust. 1 EKPCz i art. 47 Karty Praw Podstawowych (por. np. postanowienie SN z dnia 16 września 2022 r., III KK 339/22).

Argumentacja zawarta w przedmiotowym wniosku o wyłączenie sędziego niewątpliwie świadczy o tym, że strona dostrzega wady w procedurze powołania na urząd sędziego, które będą prowadzić do naruszenia wskazanych standardów, gdyby w składzie rozstrzygającym sprawę zasiadał wskazany sędzia. Każdy polski

sąd jest przy tym związany dokonaną przez ETPCz wykładnią standardu wynikającego z art. 6 ust. 1 EKPCz, a to nakazuje przyjmować, że orzekanie sędziego Sądu Najwyższego powołanego do tego Sądu w wadliwej procedurze, wiąże się z istotnym i bardzo prawdopodobnym naruszeniem prawa strony do rozpoznania sprawy przez bezstronny i niezależny sąd ustanowiony ustawą w rozumieniu art. 6 ust. 1 EKPCz, jak również standardu konstytucyjnego (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP).

Już powyższe argumenty przemawiają – co słusznie podnosi obrońca – za uwzględnieniem przedmiotowego wniosku. Podzielić należy również wywody zawarte w przywołanych przez autora wniosku orzeczeniach Sądu Najwyższego odnoszące się do orzekania SSN R.W. w ramach Izby Dyscyplinarnej. Dbłość o obiektywny wymiar sprawiedliwości nakazuje również nie pomijać w realiach sprawy zgłaszanych we wniosku wątpliwości związanych z tym, że sędzia ten był pierwotnie prokuratorem i pełnił istotne funkcje w prokuraturze.

Dostrzec wreszcie trzeba, że biorąc udział w rozpoznaniu niniejszej sprawy sędzia R.W. musiałby rozstrzygać m.in. co do podnoszonego w kasacji zarzutu wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. z uwagi na nienależytą obsadę sądu, wobec tego, że w składzie zasiadał sędzia powołany na urząd sędziego na wniosek KRS, którą ukształtowano na mocy wspomnianej ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., samemu będąc powołanym na urząd sędziego Sądu Najwyższego właśnie z udziałem kwestionowanej KRS. Tym samym SSN R.W. wypowiadałby się odnośnie do okoliczności, która i jego bezpośrednio dotyczy. Tego rodzaju sytuacja w odbiorze zewnętrznym mogłaby zostać odczytana jako postąpienie nieutralizujące obrazu sądu jako działającego w warunkach bezstronności.

W ocenie Sądu Najwyższego wyłączenie SSN R.W. od udziału w rozpatrywaniu przedmiotowej sprawy spowoduje wyeliminowanie wszelkich mogących powstać wątpliwości w zakresie zapewnienia stronie prawa do rozpoznania jej sprawy w postępowaniu kasacyjnym przez niezawisły i niezależny sąd ustanowiony ustawą w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 47 Karty Praw Podstawowych i art. 6 ust. 1 EKPCz (por. np. postanowienia SN: z dnia 13 października 2021 r., II KO 30/21 czy z dnia 17 marca 2022 r., II KO 12/22). Mając

na uwadze powyższe oraz w celu ochrony Skarbu Państwa przed ewentualną odpowiedzialnością odszkodowawczą, należało wyłączyć od rozpoznania przedmiotowej sprawy wskazanego we wniosku obrońcy sędziego Sądu Najwyższego.

Z tych wszystkich względów orzeczono, jak na wstępie.

[WB]

[a.ł.]